

Školský vzdelávací program
Zborový spev – prípravná hlasová výchova
Prípravné štúdium
(1 hodina týždenne)

Názov predmetu	Zborový spev - prípravná hlasová výchova
Ročník	Prípravné štúdium
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Učebný plán	č. 1b
Stupeň vzdelania	Prípravné štúdium
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	Slovenský
Spracoval	Mgr. Viera Džoganová
Koordinátor	Jozef Kolesár
Schválené	27. júna 2013

Charakteristika predmetu

Zborový spev je kolektívnou činnosťou. Je určený deťom, ktoré majú väčšie predpoklady zvládnuť ťažšie učivo a hudobný materiál. Pri každom speváckom výkone, začínajúc postojom a končiac technickým, či výrazovým stvárnením interpretovanej skladby, je nevyhnutná požiadavka prirodzenosti. Okrem prirodzenosti sa musia naučiť počúvať celý zbor. Spievať v zbore ako individuum je nežiaduce. Zbor musí znieť ako celok. Spoločný spev núti jednotlivca podriadiť sa kolektívu a podieľať sa svojimi individuálnymi schopnosťami na spoločnom diele. Je kolektívom s jednotnou hudobno-speváckou integritou prejavujúcou sa homogénnym znením všetkých hlasových skupín. Úlohou pedagóga - zbornajstra je vytvoriť u žiakov návyky kultivovaného zborového spevu, premysleným výberom hudobného materiálu rozvíjať schopnosť žiakov emocionálne prežívať a vyjadrovať bohatstvo nálad a citov a rozširovať ich hudobný a všeobecne kultúrny rozhľad. Veľkú pozornosť venujeme predovšetkým dychovej technike, hlasovej kultúre, výslovnosti, intonácii, rytmu a všetkým výrazovým prostriedkom.

Základom hlasovej výchovy v PŠ je hra, v ktorej sa deti prejavujú rytmicky, hlasovo-melodicky, pamäťovo a kreatívne. Prostredníctvom hudobno-dramatických projektov dochádza u detí ku koordinácii hudobno-pohybového prejavu, k prehlbovaniu súhry s inštrumentálnym sprievodom, k rozvíjaniu hudobnej predstavivosti a fantázie a k orientácii v priestore. Deti interpretujú jednohlasné piesne so sprievodom klavíra alebo ľahko ovládateľných hudobných nástrojov. Hlasovú výchovu prevádzame formou hry a rozprávky.

Cieľ vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

- Do prípravného ročníka zaraďujeme deti so zdravým hlasom. Cieľom je overenie schopností ďalšieho hudobného hlasového vývoja detí, vzbudzovanie záujmu o spev, naučenie zásad hlasovej hygieny. Všetky dychové, hlasové a uvoľňovacie cvičenia sa konajú hravou formou. Učiť deti sústavne sa počúvať a hodnotiť zvuk hlasu, aby samy uprednostňovali mäkký, čistý a nenásilný tón pred hlučným a drsným. Prostredníctvom spevu ľudových piesní spoznávať hudobný materinský jazyk.

Špecifické ciele

Kognitívne ciele

- Uplatňovať správne spevácke návyky.
- Zadeľovať rytmické hodnoty v rozsahu hry z nôt.
- Uvedomele zaspievať jednoduchú jednohlasnú pieseň spamäti.

Socio - afektívne ciele

- Rozoznať rozdiely v rýchlej a pomalej piesni
- Rozlišovať charakter piesne.
- Rozvíjať emotívne prežívanie interpretovaných a vypočutých piesní.
- Formovať kladný vzťah k prostrediu v škole a v rodine, pozitívny vzťah k prírode a ku všetkým prejavom života.
- Pestovať pozitívny vzťah k pódiovým skúsenostiam.
- Kombinovať vhodne a nenásilne hudobné umenie s prvkami iných umení – výtvarné, tanečné, literárne.

Psycho – motorické ciele

- Rozvíjať sluchovú vnímavosť a harmonické cítenie.
- Interpretáciu piesne spestriť hrou na telo alebo rytmickými nástrojmi – improvizácia bez teoretických a nástrojových znalostí.
- Zaspievať jednoduchú jednohlasnú pieseň nielen so sprievodom klavíra.

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívna oblasť:

- pomenovať tóny hudobnej abecedy,
- čítať najjednoduchší notový zápis.

Afektívna oblasť:

- posúdiť charakter piesne

Psychomotorická oblasť:

- spievať piesne v rozsahu oktávy

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v prípravnom štúdiu rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete prípravné štúdium zborového spevu využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu, aby žiaci vedeli:

- Prispôbiť sa kolektívnym požiadavkám pre výkon spoločného interpretačného vyznenia.
- Pracovať na postupnom zlepšovaní sústredenia deti na spev.
- Aktívne počúvať a primerane reagovať.
- Uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu.
- Vyjadriť slovné pocity a dojmy z vlastnej interpretácie a z počúvania iných piesní.
- Byť súčasťou kolektívu a cítiť zodpovednosť za spoločnú prácu.

2. Spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Počúvať digitálne zdroje.

4. Spôsobilosti učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Spoľahlivo a úspešne zaznamenávať a zapamätávať si informácie, spomenúť si na ne a využívať ich pri speve
- Udržiavať si vytvorené správne návyky pri domácom cvičení.
- Používať informácie z HN a využívať ich pri speve
- Rozvíjať vytrvalosť, iniciatívu a schopnosť učiť sa a získavať informácie.

5. Spôsobilosť riešiť problémy

„Schopnosti tvorivo riešiť problémy“ môžeme

využiť vo viacerých predmetoch tým, že vytvoríme pre žiakov motivačné a aktivizujúce pracovné prostredie a podmienky na riešenie praktických a teoretických problémových úloh a situácií,

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Skúšať viaceré možnosti riešenia problému.
- Vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o vzniknutých situáciách.
- Učiť sa byť empatický.
- Riešiť konflikty vo vzťahoch primeraným a chápaným spôsobom.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Vytvárať si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje sebadôveru a sebarozvoj.
- Uvedomovať si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizovať.
- Mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- Tvoriť a prijímať umenie.
- Vyjadriť svoj názor i vkus.
- Ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy spevu v zbere	<ul style="list-style-type: none">• slovná metóda• názorná metóda• praktická metóda• reproduktívna metóda	<ul style="list-style-type: none">• hravá forma individuálnej práce na vyučovacej hodine• skupinová práca na vyučovacej hodine
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none">• analyticko – syntetická metóda• deduktívna metóda• informačno-receptívna metóda• problemový výklad	<ul style="list-style-type: none">• hravá forma individuálnej práce na vyučovacej hodine• skupinová práca na vyučovacej hodine
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none">• reproduktívna metóda• heuristická metóda	<ul style="list-style-type: none">• počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy spevu v zbore 2. Základy speváckej techniky 3. Základy dychovej opory	Šlabikár začínajúceho speváčika Panofka – Abeceda spevu H. Repassyová, M. Šimko: Spievajte si, spievaj K. Lapšanská: Do, Re, Mi Jaroslav Vereb – Pesničky z TAŠky Jaroslav Vereb – Oco, mami, spievaj s nami Eva Zacharová – Deti, poďme si zaspievať	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky - klavír	ilustrácie	- internet
4. Hudobno-teoretické poznatky	Šlabikár začínajúceho speváčika Jaroslav Vereb – Pesničky z TAŠky Jaroslav Vereb – Oco, mami, spievaj s nami Eva Zacharová – Deti, poďme si zaspievať	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa	ilustrácie	- knižnica
5. Hudobno-výrazové prostriedky	K. Lapšanská: Do, Re, Mi J.Vereb: Pesničky z TAŠky J.Vereb: Oco, mami, spievaj s nami E.Zacharová: Deti, poďme si zaspievať	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky: ľahko ovládateľné hudobné nástroje	rekvizity	internet

OBSAH VZDELÁVANIA				
TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Základy spevu v zbore	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základné spevácke návyky: postoj, dýchanie, spoločný nástup • vnímanie spojenia dychu s tónom • čistotu intonácie • nasadenie a tvorenie tónu • čítanie jednoduchého rytmického záp. • správne artikulovať 	<p>Žiak si má osvojiť: základné návyky pri speve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne držanie tela • postoj pri speve • vnímanie spojenia dychu s tónom • utvrdzovanie dychových návykov • rebrovo-bránicové dýchanie • čistotu intonácie • tvorenie tónu • čítanie jednoduchého rytmického zápisu • základné vokálne cvičenia (artikulačné, rytmické) • zaspievať spamäti jednoduché melodické frázy zo známych ľudových piesní • reagovať na základné 	<p>Žiak zvládol: základné návyky pri speve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne držanie tela • postoj pri speve • vnímanie spojenia dychu s tónom • utvrdzovanie dychových návykov • čistotu intonácie • nasadenie a tvorenie tónu • základné vokálne cvičenia (artikulačné, rytmické) • spev jednoduchých piesní 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov • triedna besiedka • interný koncert • verejný koncert

		<p>dirigentské gestá</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať jednoduché intonačné cvičenia, riekanky, detské hry, hádanky 		
2. Hudobno-teoretické poznatky	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú abecedu • rozlišovať výšku tónov • základné metricko-rytmické delenie • hudobná terminológia: zvuk, tón • rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu, určovanie nálady, tempa, dynamiky 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať tóny hudobnej abecedy • predstavu o výške tónu • synchronizovať pri speve tóny so základnými metricko-rytmickými hodnotami • rozpoznať výšku, dĺžku a silu tónu, určovanie nálady, tempa, dynamiky 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovanie tónov hudobnej abecedy • zapojenie metricko-rytmických hodnôt do hry • hudobnú terminológiu: zvuk, tón • rozlíšenie výšky, dĺžky a sily tónov, nálady, tempá, dynamiky 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • pochvala, povzbudenie • seba- hodnotenie
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy hudobno – výrazových prostriedkov: veselo – smutne, slabo – silno • základné tempá: rýchlo – pomaly • základné poznatky jednoduchých hudobných foriem: 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť pri interpretácii rôznu dynamiku: piano, forte • interpretovať skladby v rôznych tempách: moderato, allegro • aplikovať poznatky z frázovania • rozlíšiť časti 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dynamiku, tempo, frázovanie, • čistú intonáciu • správnu artikuláciu 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie použitia základných tónových vlastností • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia

	<p>sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy interpretácie jednoduchých ľudových a umelých detských piesní spamäti 	<p>jednoduchých dvojdielných hudobných foriem (sloha – refrén, smutná – veselá, pomalá – rýchla)</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretovať pomalú skladbu s dôrazom na kantilénu a ľudovú pieseň s dôrazom na prirodzený prejav intonačne čisto • pri speve aplikovať dynamiku a frázovanie 		<p>prostredníctvom úspešných žiackych vzorov</p> <ul style="list-style-type: none"> • triedne besiedky, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert
--	---	--	--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia:

- 1 ľudová pieseň, 1 umelá pieseň z literatúry pre PŠ